

Дептерлерди текшерүү жөнүндө жалпы жобо

1. **Жалпы жобо**
- 1.1. Бул Жобо төмөнкүлөрдү эске алуу менен иштелип чыккан:
 - 2003-жылдын 30-апрелиндеги КРдин Билим берүү жөнүндө мыйзамы;
 - Мектептин уставы;
 - Педагогикалык кызматкерлердин кызматтык нускамалары;
- 1.2. Бул Жобо №1 гимназия-жатак интернатында окуучулардын дептерлерин текшерүү (көзөмөлдөө, иштөө) боюнча педагогикалык кызматкерлердин ишин жөнгө салат.
- 1.3. Бул жобо жарым предметтердин дептерлеринде жазуу иштерин текшерүүнүн тартибин жана мезгилдүүлүгүн аныктайт:
 - кыргыз тили жана адабияты
 - орус тили жана адабияты
 - математика (алгебра, геометрия)
 - англис тили
 - тарых, химия, физика, география, биология, информатика, экономика, табият таануу
 - музыка, искусство, технология
- 1.4. Көнүгүү китептерин текшерүү билим берүүнүн натыйжаларына мониторинг жүргүзүүнүн мүмкүн болгон ыкмаларынын бири болуп саналат.
- 1.4. Дептерлерди текшерүүдө мугалим кызыл паста (сыя) менен гана жазуу жүргүзүүгө укуктуу.
- 1.5. Мугалим баа берүүдөн (же ыйгарбоодон) тышкары дептерге түздөн-түз текшерилген иш боюнча гана белги коюуга укуктуу. Мугалимге окуучулардын жүрүм-турумуна байланыштуу дептерге жазуу жүргүзүүгө тыюу салынат.
- 1.6. Дептерлерди текшерүү үчүн төлөмдүн өлчөмү ушул Жобого ылайык белгиленет жана предметтин татаалдык категориясына, текшерилип жаткан иштин көлөмүнө жана эмгек акы фондунун өлчөмүнө жараша болот.
2. **Дептердин текшерилишин контролдоо**
- 2.1. Мугалимдин дептерлерди текшерүүсүн контролдоо окуу-тарбия иштери боюнча директордун орун басары же окуунун сапатына ички мониторинг жүргүзүү планына ылайык усулдук бирикменин төрагасы (төрайымы) тарабынан жүзөгө ашырылат, бир чейректе 1 же 2 жолу.
- 2.3. Дептерлерди текшерүүгө контролдун төмөнкүдөй параметрлери белгиленет:
 - дептерлердин санынын класстын сандык курамына дал келүүсү;
 - бирдиктүү орфографиялык режимди ишке ашыруу;

- мугалим тарабынан көнүгүү китептерин текшерүүнүн үзгүлтүксүз болушу;
- белгилерди колдонуудагы стандарттарга ылайык келүүсү;
- мугалим тарабынан көнүгүү китептерин текшерүүнүн сапаты;
- каталар боюнча иштөө системасы (каллиграфия боюнча иштөө, каталарды классификациялоо, окуучулардын өз каталары боюнча жекече иштөөсү);
- дептердин сырткы көрүнүшү (дизайн, тейлөөнүн тактыгы, дептердеги жазуулардын бирдейлиги);
- класстык жана үй тапшырмаларынын ар түрдүү формалары;
- дифференцияланган мамилени ишке ашыруу;
- контролдук иштерди жүргүзүү үчүн дептерлердин туура жүргүзүлүшүн жана жыл бою сакталышын;
- класстык жана чарбалык иштердин көлөмүнүн санитардык-гигиеналык талаптарга ылайык келиши;
- билим берүүнүн сапатына ички мониторинг жүргүзүү планына ылайык жана башкалар.

3. Жоопкерчилик

- 3.1. Ушул Жобонун талаптарын бузгандыгы үчүн педагогикалык иштерди жүргүзгөн мектеп кызматкерлери дисциплинардык жоопкерчиликке тартылышат.
- 3.2. Үстүбүздөгү ай үчүн көнүгүү китептерин текшерүү үчүн төлөм (мыйзам бузуулар аныкталган мезгил) эгерде текшерүү толук эмес болсо, мугалимден 50% жана көнүгүүлөр китептери мугалим тарабынан үстүбүздөгү айда текшерилбесе 100% алынышы мүмкүн (текшерилген мезгил). Белгилүү бир шарттуу белгиси бар ката («1» - орфографиялык ката, «V» - пунктуация);
 - диктант, көчүрүү, презентация, дилбаянды текшерип, мугалим иштин аягында орфографиялык (алынуучу) жана пунктуациянын (бөлүүчү) каталарынын санын санайт жана жазат; каталарды санагандан кийин белгиленген тартипте ишке белги коюлат;
 - окуучулардын жазма иштерин текшергенден кийин, мугалимдин жетекчилиги астында каталар боюнча иш жүргүзүлөт.
- 3.3. 5-11-класстын окуучуларынын дептерлерин текшерүүнүн өзгөчөлүктөрү:
 - 5-класстардагы билдирүүлөрдү жана дилбаяндарды текшерүүдө (контролдоодо да, окутууда да) орфографиялык жана пунктуациялык каталар гана белгиленбестен, зарыл болгон учурда оңдолот, ошондой эле фактылык, логикалык, сүйлөө (алардын асты толкундуу сызык менен сызылган) жана грамматикалык; Дептердин четинде мугалим фактылык каталарды «f» белгиси менен, логикалык каталарды «l» белгиси менен, сөздүк – «p» белгиси менен, грамматикалык – «gr» белгиси менен белгилейт;
 - окуучулардын сабагын жана үй тапшырмаларын, ошондой эле 5-11-класстын окуучуларынын орус тили жана математика боюнча тесттерин

текшерүүдө мугалим кетирилген каталарды гана баса белгилейт жана четине белгилейт, аны окуучу өзү түзөтөт;

- диктантты, баяндаманы же дилбаянды текшерип, мугалим каталардын санынын түрү боюнча санайт жана жазат, диктантта бир бөлчөк орфографиялык (сан) жана пунктуация (бөлүүчү) каталардын санын көрсөтөт. Мындан тышкары, билдирүүлөр жана композициялар фактылык, логикалык, сүйлөө жана грамматикалык каталардын санын көрсөтөт;
- окуучулар жазуу иштерин текшергенден кийин мугалимдин жетекчилиги астында кетирилген каталардын үстүндө иштешет.

3.4. Орфографиялык (пунктуация) каталар мугалимдер тарабынан бардык дептерлерде сөзсүз түрдө оңдолот. Орфографиялык (пунктуация) каталары үчүн коюлган белгилерди кыскартууга орус тили боюнча дептерлерде гана жол берилет.

4. Көнүгүү китептерин текшерүү үчүн төлөм

4.1. Кыргыз Республикасындагы бюджеттик билим берүү мекемесинин кызматкерлеринин эмгек акысын төлөө жөнүндө жобого ылайык төлөнөт.

5. Текшерүү мөөнөттөрү

5.1. Төмөнкү текшерүү мөөнөттөрү белгиленет:

- 5-9-класстарда математикадан (алгебра, геометрия) тесттер,
 - 5-9-класстарда чет тили боюнча тесттер, 5-9-класстарда орус тилинен контролдук диктанттар кийинки сабакка текшерилет.
 - 10-11-класстарда алгебра жана геометрия, 5-11-класстарда башка предметтер боюнча тесттер жума ичинде текшерилет;
 - 5-7-класстардагы презентациялар жана дил баяндар үчүн баа кийинки сабактан кечиктирилбестен берилет;
 - жума ичинде 8-9-класстардагы баяндамалар жана дил баяндар текшерилет, 10-11-класстардагы билдирүүлөр жана дилбаяндар 10 күндүн ичинде текшерилет.
- 5.2. Бир эле параллелдүү бир нече класстарда иштеген мугалимдер үчүн 7-9-класстын окуучуларынын контролдук диктанттарын, билдирүүлөрүн, дилбаяндарын текшерүү убактысын көбөйтүүгө болот: иштердин көлөмүнө жана санына жараша бул иштердин түрлөрүнө баа коюлушу мүмкүн.

5.3. Биология, физика, химия боюнча лабораториялык (практикалык) иштер үчүн дептерлерде окуучулардын бардык иштери бааланат.

5.4. Биология, физика, химия боюнча лабораториялык (практикалык) иштер бир жуманын ичинде текшерилет.

6. Дептерди текшерүүнүн өзгөчөлүктөрү

6.1. Белги катары төмөнкү белгилердин бирөө гана колдонулушу мүмкүн: «2», «3», «4», «5». Иштин ар бир түрү үчүн (анын ичинде фракция аркылуу) бир нече белги коюуга жол берилет.

6.2. Окуучулардын окуу жетишкендиктерин текшерүүнүн жана баалоонун сапатын жогорулатуу максатында предметтик мугалим окуучуларды баа берүүнүн критерийлери менен, башталгыч класстын мугалими

окуучулардын ата-энелерине тааныштырууга милдеттүү.

7. Мугалимдин эмгек китепчелерин (айланма дептерлерди) текшерүү тартиби

7.1. Окуучулардын эмгек китепчелерин (айланма дептерлерди) текшерүүнүн төмөнкү тартиби белгиленген:

- Математика (алгебра, геометрия), орус тили, чет тили:

1-5-класстарда жана 6-класстын биринчи жарымында окуучулардын бардык үй тапшырмалары жана класстык иштери текшерилет; 6-класстын экинчи жарымында жана 7-11-класстарда – начар окуучулардын иши күн сайын текшерилет, калгандары үчүн – эң маанилүү иштер, текшерүүнүн бардык түрлөрү жана өз алдынча иштөө, бирок айына 2 жолудан кем эмес. .

- Адабият үчүн (адабий окуу):

5-8-класстарда дептер айына 2 жолу текшерилет;

9-11-класстарда – айына бир жолу текшерилет.

Ошондой эле бардык окуучулар үчүн эң маанилүү иштердин бардык түрлөрү, текшерүү жана өз алдынча иштөө текшерилет.

- Тарых, химия, физика, география, биология; информатика:

Бардык класстардын окуучуларынын дептерлери айына бир жолудан кем эмес текшерилет.

- Музыка, искусство, технология боюнча: эң маанилүү чыгармалар текшерилет, бирок окуу мезгилинде 1 жолудан кем эмес (чейрек).

8. Мугалимдин көнүгүү китептерин (дептерлерин) текшерүү тартиби

8.1. Окуучулардын бардык иштери тесттик тапшырмалар үчүн дептерлерде бааланат. Көнүгүү китепчелерин (дептерлерин) текшерүү үчүн акы төлөөдөн бошотуу мектептин директорунун буйругу менен мугалимдин бул милдеттерин адилетсиз аткаргандыгын чагылдырган документтердин окуу китептерин текшерүүнүн жыйынтыгы боюнча директордун орун басарынын маалымкагтарынын негизинде жүргүзүлөт.

Лейлек районундагы №1 гимназия-жатак интернатынын дептерлерди текшерүү жөнүндө жалпы жобосу 2022-жылдын 30-августундагы №1 гимназия-жатак интернатынын №1 педагогикалык кеңешмесинин чечими менен кабыл алынды.